

Tema 10 Kirkehistorien og dens personer

Du skal kende de væsentligste tidsperioder og de største begivenheder i kristendommens historie fra den tidligste urmenighed i Jerusalem efter år 30 og helt frem til i dag, hvor kristendommen findes overalt på jordkloden. Du skal mest lære om Europas kirkehistorie.

En god måde lære og kunne huske kirkehistorien på er at lære en række af de mest betydningsfulde personligheder i kristendommens historie at kende.

Kirkehistorien (KD = kristendom)

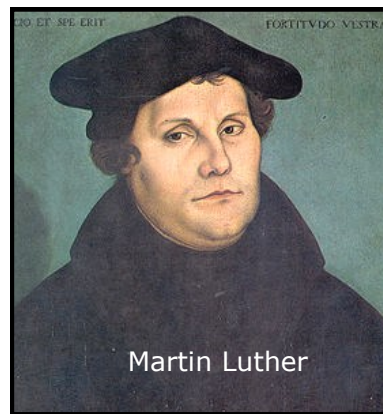
Europa mv		fem personer	Danmark		fem personer
Tidsperiode	begivenhed		Tidsperiode	begivenhed	
Urmenighed 30-70	mission og forfølgelser	Paulus ca. 5-65	jernalder indtil 850	tro på Odin og Thor mv.	
Oldkirke 70-476	KD tillades 312 af > 395 KD bliver statsreligion Vestromerriget (vest) går under 476	kejser Konstantin			
Middelalder 476-1453	første kloster i Europa 529 Korstogene 1096- ca.1220 Store Kloster- Bevægelser 1100-1300 Pavens magt vokser meget Konstantinopel (øst) erobres 1453 af tyrkerne	Frans af Assisi (1182-1226)	Vikingetid 793-1066 Middelalder	KD første gang til DK kongen døbes 2000 sten- kirker opføres 150 klostre opføres <u>pavekirke</u>	Ansgar 801-865 Harald Blåtand 930-987
Renæssancen 1400-1600 1600-1700	afladshandel blomstrer religionskrige 1618-1648	Luther 1483-1546	Renæssancen (1500-1600)	reformationen 1536 <u>kongekirke</u>	Hans Tausen 1494-1561
Pietisme 1675-1800 1800-1900	pietisme i Tyskland (industrialiseringen)		pietisme i Danmark vækkelserne	(enevælde) Grundloven 1849	Brorson 1694-1764 Grundtvig 1783-1872
Moderne tid 1900-2000	race- uroligheder	Martin Luther King 1929-1968		<u>folkekirke</u> religionsfrihed	

Kristendommen er i dag på verdensplan præget af flere strømninger og vilkår:

- Af dialog mellem religionerne for at bidrage til, at vi kan lære at leve i multi-etniske samfund, som synes at blive fremtiden for alle samfund og kulturer.
- Af tilbagegang i antallet af kristne i den "gamle" kristne verden. Sekulariseringen øges.
- Af en kraftig vækst af antallet af kristne i Afrika, Sydamerika og Asien, herunder især i Kina.
- Af, at nu hovedparten af verdens 2,3 milliarder kristne i dag bor i "syd"-verden.
- Af at mange kristne undertrykkes og forfølges i en del muslimske lande, i nogle dele af Indien og i Kina. Her er religionsfrihed ikke anerkendt (endnu), ligesom det hverken var i Danmark eller Europa i Middelalderen eller Renæssancen. Det viser sig at være en lang proces i en kultur at give afkald på retten til at bestemme over det enkelte menneskes religion.

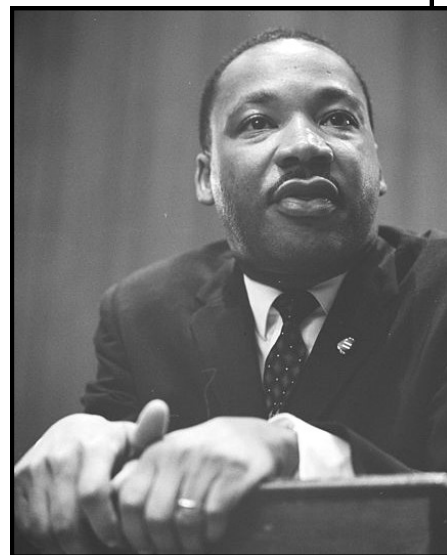
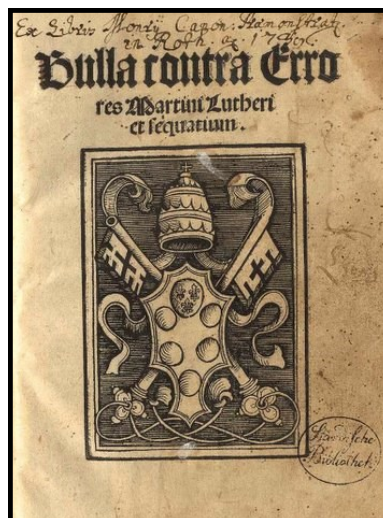
Fra især Europas kirkehistorie - 5 personer

Apostelen Paulus - kejser Konstantin - Franz af Assisi - Martin Luther - Martin Luther King

Martin Luther

Kejser Konstantin
Ca. 280-337
Alle fotos er fra Wikipedia
Pavens bandbulle imod
Martin Luther >

Berømt bøn af Frans af Assisi

Herre gør mig til redskab for din fred.
Lad mig bringe kærlighed,
hvor der er had.
Lad mig bringe tilgivelse,
hvor der er begået uret.
Lad mig skabe enighed,
hvor uenighed råder.
Lad mig bringe tro,
hvor tvivlen råder.
Lad mig bringe glæde,
hvor sorg og bedrøvelse råder.
Lad mig ikke så meget søge at blive trøstet
som at trøste.
Ikke så meget at blive forstået
som at forstå.
Ikke så meget at blive elsket
som at elske.

For det er ved at give,
at man får.
Det er ved at glemme sig selv,
at man finder sig selv.
Det er ved at tilgive andre,
at man får tilgivelse.
Det er ved at dø,
at man opstår til evigt liv.

Frans er stifter af den første tigger-munkeorden, kaldet *gråbrødre*. Frans' betydning er fortsat enorm for socialt arbejde, dialog mellem religioner, fredsarbejde, og natur- og miljøforståelse. Bemærk Frans' hænder og fødder. De sidste leveår havde han *stigmata* på hænder og fødder. Den først kendte med stigmata ud af omkring 50 andre kendte tilfælde.

Martin Luther King er et stort forbillede for mange mennesker. Han forenede social og politisk engagement med en klippefast tro på, at retfærdighed og godhed kan sejre over ondskab og undertrykkelse uden brug af vold, men alene med brug af sjælelig styrke, moralsk mod og sandhed. Han kan i høj grad kaldes en moderne kristen profet. Han blev desværre endnu et eksempel på de mange gode mennesker, som vi mennesker myrder, netop fordi de siger sandheden. Se klip på Youtube (se side 4).

Fra Danmarks kirkehistorie - fem personer

Missionæren Ansgar - kong Harald Blåtand - Hans Tausen - Brorson - Grundtvig

< Munken Ansgar forsøgte at bringe kristendommen til Danmark i år 826, men blev afvist. Han blev senere biskop i Hamburg. Det kristne gennembrud i Danmark kom i år 966, hvor Harald Blåtand lod sig døbe, - og lod opsatte Jellingestenen. Kirken i Danmark var den romersk katolske pavekirke indtil den lutherske reformation gennemføres i 1536 af Hans Tausen, der først var katolsk munk og teolog, og senere luthersk præst og biskop. Billede th. >

Brorson (1694-1764, tv) og Grundtvig (1783-1872, th) er Danmarks to mest berømte salmedigtere. Brorson var den store salmedigter og poet under pietismen og var bl.a. biskop i Ribe.

Grundtvig er berømt i hele Europa som tænker og som inspirator for friskole- og højskolebevægelsen. Han forsvarede den nye Grundlov i 1849 med *religionsfrihed* for alle. Han styrkede den nordiske selvbevidsthed og var ivrig optaget af folkets oplysning. Han kæmpede også stærkt for sine holdninger i kirken. Skrev flere tusinde salmer. Han er blevet folke-eje!

Marmorkirken i København ligger i lige linje med operahuset og Amalienborg og er et enestående sted at opleve Danmarks og Europas kirkehistorie.

Rundt om kirken står skulpturer af de vigtigste 14 personligheder fra Danmarks kirkehistorie, og oppe på bålustraden (se tv) står 18 skulpturer fra Bibelen og Europas kirkehistorie.

Marmorkirken har Peterskirken i Rom (Vatikanet) som sit arkitektoniske forbillede. Kirken skulle have været en dansk kongekirke, men byggeriet gik i stå af pengemangel og så kom den nye grundlov i 1849, hvor kongens rolle og funktion blev grundlæggende anderledes. I stedet blev Marmorkirken en hyldest til Grundtvig.

Du kan se diasserier fra kirken og skulpturerne. Se s. 4.

Perspektivering

Emne	Livsfilosofi og etik 1-4	Bibelske Fortællinger 5-8	Kristendommens udtryk 9-12	Ikke kristne Religioner 13-16
I	Hvad vil det sige, at være et menneske? (menneskesyn)	Begyndelse og urhistorie (skabelse og syndefald)	Bibelen, historie og forkyndelse	Buddhisme og hinduisme
II	Hvad er det gode liv? (lidelse, det onde og etik)	Lignelser og Guds rige (fornyelse, håb) Eksempler på at nogle praktiserer "Guds Rige"	Kirkehistorien og dens personer (kronologi, reformationen)	Islam
III	Tro og Viden (religion og naturvidenskab)	Mirakler og påske (tilgivelse, frelse)	Kirker og ritualer De forskellige kirker i dag og i kirkehistorien	Ateisme, humanisme og sekularisering (religionskritik)
IV	Gud – guder (sandhed og religion)	Evangelierne Jesus-fortælling (næstekærlighed og discipelskab) Forbilleder for kirkehistorien	Trosbekendelser og kunst (tro, håb, kærl.)	Ikke-kristne begreber og -(ny) religiøsitet Moderne dialog mellem religionerne

Links

Martin Luthers Kings (den hele), som slutter med "I have a dream today":

http://www.youtube.com/watch?v=PbUtl_OvAJk

Martin Luther Kings tale kort før han myrdes, og hvor han synes at forudgribe det:

<http://www.youtube.com/watch?v=x1L8y-MX3pg&feature=related>

Martin Luther Kings tale: How long, not long:

<http://www.youtube.com/watch?v=TAYITODNvIM&feature=related>

Links til diasserier om Marmorkirken

<http://kirke-skole.dk/index.php?id=200>

Scroll ned på siden og åbn ppt-filerne

Plade til at lægge brikkerne fra side 6 på

Europas kirkehistorie mv.

Danmarks kirkehistorie

personer begivenheder tidsperiode

tidsperiode begivenheder personer

ORANGE

GRØN

GUL

RØD

GRØN

ORANGE

År 0

År 500

År 1000

År 1500

År 2000

Tilegnelse/begrebsspil

Klip alle brikker ud, læg hver farve i en bunke og bland brikkerne i bunken.
Læg brikkerne ved siderne af tidslinjen - først de gule og de røde, så resten.

